

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Metsätalouden koulutusohjelma, pohjoismainen puunhankinta

Tutkintotyö

Tuomas Aaltonen

**PIRKANMAAN ALUEEN METSÄNHOITUYHDISTYSTEN
KOULUTUSTARVEKARTOITUS**

Työ ohjaaja
Työn teettäjä
Tampere 2007

MH Timo Parkkinen
Tampereen ammattikorkeakoulu, metsätalouden koulutusohjelma

Aaltonen, Tuomas	Pirkanmaan alueen metsänhoitoyhdistysten koulutustarvekartoitus
Tutkintotyö	24 sivua + 20 liitesivua
Työn ohjaaja	Lehtori Timo Parkkinen
Huhtikuu 2007	
Asiasanat	yksityismetsätalous, haastattelututkimus, koulutus

TIIVISTELMÄ

Tämän työn tarkoituksena oli selvittää Pirkanmaan alueella toimivien metsänhoitoyhdistysten metsätoimihenkilöiden, toimistohenkilöstön, työsuhde- ja yrittäjämetsureiden sekä metsäkone- ja maanmuokkauskoneurakoitsijoiden koulutustarpeita yhdistysten toiminnanjohtajien näkökulmasta.

Työ sain alkunsa Tampereen ammattikorkeakoulun metsätalouden koulutusohjelman tarpeesta kehittää opetustarjontaansa aikuiskoulutuksen opiskelijoille sekä TAMK:n täydennyskoulutus ja yrityspalvelulle (TYPA).

Työ toteutettiin haastattelututkimuksena, jossa mielipiteensä saivat kertoa kohderyhmään kuuluvien metsänhoitoyhdistysten toiminnanjohtajat. Haastattelut toteutettiin pääasiassa puhelimitse, mutta myös henkilökohtaisesti tapaamalla. Haastattelun kysymykset käsittelivät metsänhoitoyhdistysten metsätoimihenkilöiden sekä muun henkilöstön käytännön töitä. Myös iän ja aiemman koulutuksen vaikutusta osaamistarpeisiin eri henkilöstö- ja ikäryhmissä tutkittiin.

Haastatteluista saatujen vastausten perusteella koulutustarpeet ovat melko selkeät eri toimihenkilöryhmissä kaikissa yhdistyksissä. Työntekijöiden ikä ja aiempi koulutus vaikuttavat jonkin verran koulutustarpeisiin, kuten tietotekniseen osaamiseen, mutta sitäkin enemmän koulutustarpeeseen vaikuttaa kunkin työntekijän henkilökohtainen taipumus ja mielenkiinto omien taitojen kehittämiseen iästä, koulutustaustasta tai toimihenkilöryhmästä riippumatta.

Aaltonen, Tuomas   Survey of training needs on the forest owners
   associations under the area of the Tampere Region.
Final Thesis   24 pages, 20 appendices
Thesis Supervisor   Senior lecturer Timo Parkkinen
April 2007
Keywords   private forestry, interview survey, education

ABSTRACT

The aim of the thesis was to survey the training needs of the employees on the forest owners associations under the area of the Tampere Region. Employee groups under the survey were the forest executives, office employees, forest workers and harvester-, forwarder- and excavator contractors. The survey was based on an interview study, which target group were the executive managers of the forest owners associations.

The questions used dealt with the practical work of the employees. Also the influence of the age and former education on the training needs in different age and appointment groups was reviewed.

Based on the interviews, the training needs of the different employee groups are rather clear in all forest owners associations under the survey. The age and former education have some influence on training needs, but the most significant influence seems to be the personal tendencies and interests of each employee to cultivate one's skills of work.

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO.....	5
1.1 Metsänhoitoyhdistykset.....	5
1.2 Metsänomistajien liitto.....	7
2 TYÖN KUVAAMINEN.....	8
3 TUTKIMUSTULOKSET.....	9
3.1 Haastattelu Pirkanmaan alueen metsänhoitoyhdistysten toiminnanjohtajille..	9
3.2 Yhdistysten työntekijöiden ikärakenne eri toimihenkilöryhmissä?	10
3.3 Vaikuttaako työntekijöiden ikä osaamistarpeisiin seuraavilla osaamisalueilla?.....	10
3.4 Miten yhdistyksenne toimihenkilöt hallitsevat seuraavat osaamisalueet?.....	12
3.5 Miten suuri on toimihenkilöiden lisäkoulutuksen tarve eri ”koulukunnissa”?.....	14
3.6 Miten yhdistyksenne toimistonhoitajat hallitsevat seuraavat osaamisalueet?.....	14
3.7 Miten yhdistyksenne koneurakoitsijat hallitsevat seuraavat osaamisalueet?.....	16
3.8 Miten yhdistyksenne metsurit hallitsevat seuraavat osaamisalueet?.....	17
4 TULOSTEN TARKASTELU.....	18
4.1 Tutkimuksen luotettavuus.....	18
4.2 Yhteenveto vastauksista.....	19
4.2.1 Iän vaikutus osaamistarpeeseen eri henkilöstöryhmissä.....	19
4.2.2 Toiminnanjohtajien näkemys toimihenkilöiden osaamisesta.....	20
4.2.3 Toiminnanjohtajien näkemys toimistonhoitajien osaamisesta.....	20
4.2.4 Toiminnanjohtajien näkemys koneurakoitsijoiden ja metsurien osaamisesta.....	21
4.3 Johtopäätökset koulutustarpeista.....	21
LÄHTEET.....	23
LIITTEET	
Liite 1 Haastattelulomake	
Liite 2 Haastattelutulokset	

1 JOHDANTO

Tämän tutkintotyön tavoitteena oli selvittää Pirkanmaan alueella toimivien metsänhoitoyhdistysten henkilöstön osaamistarpeita heidän esimiestensä eli tässä tapauksessa yhdistysten toiminnanjohtajien näkökulmasta. Työ lähti liikkeelle Tampereen ammattikorkeakoulun (TAMK) metsätalouden koulutusohjelman tarpeesta kehittää aikuisten tutkintoon johtavaa koulutusta vastaamaan paremmin haasteisiin, joita nykypäivän metsäammattilaiset työelämässä kohtaavat. Tutkimus toimii tukena myös koulutustarjonnalle, jota metsätalouden koulutusohjelma suunnittelee TAMK:n täydennyskoulutus ja yrityspalveluille (TYPA)

1.1 Metsänhoitoyhdistys

Metsänhoitoyhdistykset ovat metsänomistajien perustamia, hallinnoimia, rahoittamia, heidän etujaan ajavia ja heille metsätaloudellisia palveluita tarjoavia yhteenliittymiä. Toiminnan pohjana on laki metsänhoitoyhdistyksistä, joka on säädetty, jotta jokaisella metsänomistajalla on mahdollisuus metsän koosta tai sijainnista tai omasta asuinpaikastaan riippumatta saada luotettavaa ammattiapua metsänhoidollisissa asioissa. Uudistettu laki metsänhoitoyhdistyksistä (534/10.7.1998) astui voimaan vuoden 1999 alussa. (Järvenpää 2002, s. 112 – 113.)

Metsänhoitoyhdistysten toiminta rahoitetaan metsänomistajien maksamalla vuosittaisella metsänhoitomaksulla sekä palveluista erikseen maksettavilla toimitusmaksuilla. Metsänhoitomaksun kantaa verohallinto, joka tilittää ne edelleen metsänhoitoyhdistyksille. Yhdistysten liikevaihto muodostuu pääosin muista rahavirroista kuin metsänhoitomaksusta, mutta yhdistyksittäiset erot ovat kuitenkin suuria. (Järvenpää 2002, s. 112 – 113.)

Metsänhoitomaksun maksavat kaikki Etelä-Suomessa yli neljä hehtaaria, Oulun läänissä yli seitsemän hehtaaria ja Lapin Läänissä yli 12 hehtaaria metsää omistavat. Maksu muodostuu perusmaksusta, jonka suuruus on 70 prosenttia koko

maan kolmen edellisen kalenterivuoden puukuutiometrin keskikantohinnan aritmeettisesta keskiarvosta sekä yhdistyksittäin päätetystä hehtaarikohtaisesta maksusta. Metsänhoitomaksulla katetaan neuvonta, tiedottaminen, koulutus sekä taataan ammattiapu kaikille jäsenille.

Yhdistysten liikevaihto muodostuu pääosin muista rahavirroista, kuin metsänhoitomaksusta, mutta yhdistyksittäiset erot ovat kuitenkin suuria. (Metsänhoitoyhdistys 2007)

Yhdistysten päätösvaltaa käyttää postiaänestyksellä suoritettavalla jäsenvaalilla neljäksi vuodeksi valittu valtuusto, jonka jäsenmäärä voi vaihdella 15 ja 39 välillä. Jokainen yhdistys määrää säännöissään valtuutettujen lukumäärän.

Valtuuston tehtäviin kuuluu toimintasuunnitelman, talousarvion ja toimintakertomuksen hyväksyminen sekä tilinpäätöksen vahvistaminen. Lisäksi se päättää metsänhoitomaksun suuruuden, säännöt, yhdistysten yhdistymiset ja toiminnan linjaukset.

Valtuusto valitsee myös yhdistyksen hallituksen, jonka kokoonpanon tulee edustaa riittävästi yhdistyksen eri alueita ja metsänomistajakunnan rakennetta. Hallituksen tehtäviin kuuluu taloudesta ja toiminnasta huolehtiminen ja valtuustolle esitettävien asioiden valmistelu. Käytännön työt tekee toiminnanjohtaja yhdessä muiden toimihenkilöiden kanssa. (Järvenpää 2002, s. 113 – 114.)

Tällä hetkellä metsänhoitoyhdistyksiä on Suomessa 151 ja toimipaikkoja on yli 300 kunnassa. Yhdistyksillä on palveluksessaan n. 1000 toimihenkilöä sekä n. 650 vakinaista metsuria. Metsänhoitoyhdistykset tarjoavat nykyisin metsänomistajille monenlaisia palveluita.

Puukaupallisia palveluita ovat

- puunmyyntisuunnitelman laadinta eli leimikon teko
- puunmyynti toimeksiannolla eli valtakirjakauppa

- puunkorjuun, runkojen katkonnan ja puutavaran mittauksen valvonta
- puunkorjuu- ja hankintapalvelu

(Metsänhoitoyhdistys 2007)

Metsänhoidollisia palveluita ovat:

- metsän uudistaminen
- taimien ja siementen myynti
- taimikon ja nuoren metsän hoito
- metsäluonnon hoito
- metsän kasvatusta- ja terveystoimet
- metsäteiden ja ojien tekeminen ja kunnostus
- palvelusopimusten tekeminen

(Metsänhoitoyhdistys 2007)

1.2 Metsänomistajien liitto

Metsänomistajien liitot ovat metsänhoitoyhdistysten perustamia ja yhdessä yhdistysten ja MTK:n kanssa toimivia alueellisia jäsentensä ammatti- ja edunvalvontajärjestöjä. Toiminnallaan ne pyrkivät edistämään yksityismetsätalouden kannattavuutta ja metsätuotteiden markkinointia, ohjaamaan ja kehittämään metsänhoitoyhdistysten toimintaa sekä edistämään metsänomistajien yhteistoimintaa. Tällä hetkellä Suomessa toimii 10 metsänomistajien liittoa, joista yksi on ruotsinkielinen. (Metsänomistajien liitto 2007.)

Pirkanmaan metsänhoitoyhdistykset kuuluvat Länsi- Suomen metsänomistajien liittoon.

2 TYÖN KUVAAMINEN

Tutkimusmenetelmänä käytettiin suunnitelmallista lomakehaastattelua.

Haastattelulomake sisälsi pääosin suljettuja kysymyksiä, mutta myös avoimia kysymyksiä. Haastattelut suoritettiin sekä henkilökohtaisesti tapaamalla että puhelinhaastatteluin. Puhelinhaastatteluissa lomake pyrittiin lähettämään etukäteen haastateltaville tutustuttavaksi haastatteluiden sujuvuuden parantamiseksi ja vastausten harkinta-ajan lisäämiseksi. Haastattelulomake on liitteenä 1.

Haastattelututkimukseen päädyttiin, sillä sitä pidettiin luontevimpana ja tehokkaimpana tutkimusmenetelmänä, kun kohderyhmä oli melko pieni (13 toiminnanjohtajaa). Lopulliseksi haastattelujen määräksi jäi kuitenkin vain kahdeksan. Tutkimuksen luotettavuutta ja kattavuutta paransi kuitenkin se, että haastatelluista suurin osa toimi Pirkanmaan henkilöstömäärältään isoimpien yhdistysten toiminnanjohtajina. Puhelinhaastatteluja tehtiin seitsemän ja yksi haastattelu tehtiin kasvokkain.

Haastattelun kohderyhmän eli Pirkanmaan alueen metsänhoitoyhdistysten toiminnanjohtajien yhteystiedot saatiin yhdistysten internet-sivuilta.

Metsänhoitoyhdistysten toiminnanjohtajien haastattelulomake (LIITE 1)

Ensimmäiset neljä kysymystä koskivat eri henkilöstöryhmien lukumäärää yhdistyksissä. Kysytyt ryhmät olivat, metsätoimihenkilöt (mukaan lukien toiminnanjohtaja), toimistohenkilöstö, yrittäjä ja työsuhdemetsurit erikseen sekä koneurakoitsijat (metsäkone- ja maanmuokkauskoneyrittäjät).

Seuraava kysymys koski eri henkilöstöryhmien ikäjakaumaa yhdistyksittäin. Ikäluokat olivat 20–30-, 30–40-, 40–50- ja 50–65- vuotiaat. Henkilöstöryhmät olivat muuten samat kuin edellisessä kysymyksessä, mutta tällä kertaa työsuhde- ja yrittäjämetsurit käsiteltiin yhdessä.

Näiden kysymysten jälkeen tiedusteltiin työntekijöiden iän vaikutusta em. työntekijäryhmissä ikäryhmittäin eri osaamisalueilla. Asteikko oli 1 – 5; (5 = erittäin paljon, 4 = paljon, 3 = vähän, 2 = erittäin vähän, 1 = ei ollenkaan). Suljettujen vaihtoehtokysymysten jälkeen annettiin vielä vapaa sana samasta aiheesta.

Loput kysymykset käsittelivät eri toimihenkilöryhmien toimiin kuuluvien osaamisalueiden hallintaa. Asteikkona käytettiin 1 - 5; (5 = erittäin hyvin, 4 hyvin, 3 = tyydyttävästi, 2 = huonosti 1 = ei ollenkaan / en osaa sanoa). Lisäksi jokaisen henkilöstöryhmän jälkeen annettiin haastateltavan kertoa mielipiteensä koulutustarpeista vapaasti. Tutkittavat henkilöstöryhmät olivat metsätoimihenkilöt, toimistohenkilöstö, koneurakoitsijat sekä metsurit.

3 TUTKIMUSTULOKSET

3.1 Haastattelu Pirkanmaan alueen metsänhoitoyhdistysten toiminnanjohtajille (LIITE 2)

Tutkimuksessa haastateltiin kaikkiaan kahdeksan kolmestatoista Pirkanmaalla toimivan metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtajasta. Haastatelluista toiminnanjohtajista kaksi oli kahden metsätoimihenkilön yhdistyksestä, neljä 4–6 toimihenkilön yhdistyksestä ja kaksi yli kymmenen toimihenkilön yhdistyksestä.

Haastateltujen toiminnanjohtajien yhdistysten yhteenlaskettu henkilöstörakenne oli seuraavanlainen:

Metsätoimihenkilöt: yht. 48

Toimistohenkilöstö: yht. 8. Kahdessa yhdistyksessä työskenteli kaksi toimistotyöntekijää, neljässä yksi ja kahdessa yhdistyksessä toimistotyöt oli jaettu toimihenkilöiden kesken.

Yrittäjämetsurit: yht. 35

Työsuhdemetsurit: yht. 34.

Koneurakoitsijat: yht. n.53 Koneurakoitsijoiden työt ovat kausiluonteisia, jolloin tarkan lukumäärän antaminen katsottiin usein vaikeaksi ja siitä annettiin vain valistunut arvio.

3.2 Yhdistysten työntekijöiden ikärakenne eri toimihenkilöryhmissä (LIITE 2)

Lomakkeen viidennessä kohdassa haluttiin selvittää tutkimuksen kohteena olleiden metsänhoitoyhdistysten työntekijöiden ikärakennetta eri työntekijäryhmissä. Ikäluokat jaettiin 20–30-vuotiaisiin, 30–40-vuotiaisiin, 40–50-vuotiaisiin ja 50–65-vuotiaisiin.

Toimihenkilöissä ikäjakauma painottui 40–50-vuotiaisiin, toimistohenkilöstön selkeästi suurin ikäryhmä olivat 50–65-vuotiaat. Metsureiden ikä liikkui tasaisesti ikävuosien 30–65 välillä painottuen kuitenkin selkeästi kahteen vanhimpaan ikäryhmään. Ikäjakauma oli sama myös koneurakoitsijoiden keskuudessa, joiden suurin ikäryhmä olivat 50–65-vuotiaat. Huomioitava on kuitenkin se, että tutkimuksessa kysyttiin ainoastaan urakoitsijoiden ikää, mutta heidän mahdolliset työntekijänsä eivät kuuluneet tutkimuksen piiriin. Sama koskee myös yrittäjämetsureita.

3.3 Vaikuttaako työntekijöiden ikä osaamistarpeisiin seuraavilla osaamisalueilla? (LIITE 2)

Haastattelun kuudennessa osiossa selvitettiin toimihenkilöiden, toimistohenkilöstön, koneurakoitsijoiden ja metsureiden iän vaikutusta eri ikäryhmissä ja eri osaamisalueilla. Asiaa arvioitiin viisiportaisella asteikolla, jossa 5 = erittäin paljon, 4 = paljon, 3 = vähän, 2 = erittäin vähän ja 1 = ei ollenkaan (myös en osaa sanoa) Esim. Jos iän koettiin vaikuttavan erittäin paljon (5), oli ko. ikäryhmällä paljon lisäopittavaa.

Selvitettäviä osaamisalueita olivat viestintä (kielitaito, yleiset ihmissuhdetaidot), tietotekniikka, verotus, talousosaaminen, työturvallisuus, luonnonhoito,

metsänhoito, kiinteistöväilytys ja laatujärjestelmät. Vastaukset pyydettiin vain kunkin työntekijäryhmän pääasiallisista osaamisalueista

Ensimmäinen käsiteltävä ryhmä olivat 20–30-vuotiaat toimihenkilöt, joiden osalta iän koettiin vaikuttavan osaamistarpeeseen ainakin vähän (3), jokaisella osaamisalueella

Toinen ryhmä olivat 30–40-vuotiaat toimihenkilöt, joiden iän koettiin vaikuttavan pääsääntöisesti erittäin vähän kaikkiin osaamistarpeisiin.

Kolmantena käsiteltiin 40–50-vuotiaita toimihenkilöitä. Tässä ryhmässä ikä vaikuttaa osaamistarpeisiin useilla osaamisalueilla paljon ja selkeästi enemmän kuin muissa ikäryhmissä.

50–65-vuotiaat toimihenkilöt olivat neljäs ryhmä. Iän vaikutus tämän ryhmän osaamistarpeisiin oli keskimäärin vähäinen.

Seuraava henkilöstöryhmä olivat toimistonhoitajat. Tutkimuksen piiriin ulottuneissa yhdistyksissä ei ollut yhtäkään 20–30-vuotiaiden ryhmään kuuluvaa työntekijää.

Toimistonhoitajien Ikäryhmissä 30–40- ja 40–50-vuotiaat oli yksi vastaus kumpaisessakin. Ensimmäisessä ryhmässä vastukset painottuivat kohtaan ”vähän”(3). Jälkimmäisessä kohtaan ”paljon”(4).

Lukumäärältään suurin toimistohenkilöiden ikäryhmä oli 50–65-vuotiaat. Vastauksissa oli kohtalaisen suurta vaihtelua, mutta iän katsottiin vaikuttavan osaamisalueista lähinnä vain tietotekniikkaan ja laatujärjestelmiin.

Viimeisenä henkilöstöryhmänä käsiteltiin metsurit ja koneurakoitsijat. Ikäryhmään 20–30-vuotiaat saatiin ainoastaan yhden toiminnanjohtajan vastaus.

Tässä ikäryhmässä iällä oli vaikutusta osaamistarpeisiin paljon vain tietotekniikan ja luonnonhoidon kohdalla. Muilla alueilla vaikutus oli vähäistä

Seuraavana kysyttiin 30–40-vuotiaiden metsurien ja koneurakoitsijoiden iän vaikutusta osaamistarpeisiin. Vaikutuksen todettiin olevan vähäistä muilta osin, paitsi työturvallisuuden sekä luonnon- ja metsänhoidon osaamisalueilla, joissa iällä oli keskimäärin paljon vaikutusta.

Iän vaikutus osaamistarpeisiin 40–50-vuotiaiden metsureiden ja koneurakoitsijoiden ryhmässä oli pääasiassa vähäinen. Paljon vaikutusta oli tietotekniikassa, luonnonhoidossa ja metsänhoidossa.

Viimeinen ryhmä olivat 50–65-vuotiaat metsurit ja koneurakoitsijat. Iällä katsottiin tässä ryhmässä olevan vaikutusta vain metsän- ja luonnonhoitoon sekä työturvallisuuteen.

Lopuksi toiminnanjohtajat saivat sanoa vapaan mielipiteensä iän vaikutuksesta eri henkilöstöryhmien osaamistarpeisiin. Mielipiteet olivat kaikilla melko selkeät ja yhtenevät. Tärkeimpänä seikkana nousivat esiin suuret henkilökohtaiset eroavaisuudet eri ikäryhmien osaamistarpeissa. Nuoremmilla kokemuksen puutetta pidettiin merkittävimpänä osaamista haittaavana tekijänä koulutuksen puutteen sijaan, kun taas iäkkäämmillä tilanne on päinvastainen. Useat toiminnanjohtajat olivat myös sitä mieltä, että nuoret omaksuvat paremmin uutta oppia ja sopeutuvan muutoksiin vanhempaa ikäpolvea paremmin. Koulutuksen ei myöskään katsottu aina takaavan osaamista varsinkin suorittavan puolen työntekijöillä.

3.4 Miten yhdistyksenne toimihenkilöt hallitsevat seuraavat osaamisalueet? (LIITE 2)

Haastattelulomakkeen seitsemäs osio puretui tutkimuksen varsinaiseen pääkohtaan eli yhdistysten toimihenkilöiden osaamistarpeisiin toiminnanjohtajien

näkökulmasta. Asteikkona käytettiin 1 – 5, jossa 5 = erittäin hyvin, 4 = hyvin, 3 = tyydyttävästi, 2 = huonosti ja 1 = ei ollenkaan

Ensimmäisessä kysymyksessä selvitettiin viestinnällistä osaamista, johon luettiin kielentaito, metsänhoitoyhdistysten palveluiden markkinointiosaaminen sekä yleiset sosiaaliset taidot. Toiminnanjohtajien mukaan kaikki nämä taidot olivat keskimäärin tyydyttävällä (3) tasolla.

Toinen kysymys käsitteli toimihenkilöiden tietoteknistä osaamista. Metsänhoitoyhdistysten käyttämät Silva-ohjelmistot hallittiin hyvin (4) tai tyydyttävästi (3). Tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentaohjelmia osattiin käyttää myös hyvin (4). Internet ja sähköpostin käyttö olivat tyydyttävällä (3) tasolla. Tietoturvallisuus ja laitehallinta olivat jopa huonolla (2) tasolla.

Kolmannessa kysymyksessä käsiteltiin talousosaamista ja verotusta. Veroneuvonta ja sukupolven vaihdoksiin liittyvät asiat osattiin toimihenkilötasolla tyydyttävästi (3). KAMERA-osaaminen oli erittäin hyvää (5) ja metsäkiinteistöjen välitys tyydyttävällä (3) tasolla. Tila-arvion teko, metsuritilien teko ja laskutus saivat kaikki arvosanan hyvä.

Neljäs kysymys koski työturvallisuutta. Ensiaputaidot olivat pääsääntöisesti hyvällä (4) tasolla. Ergonomia, työmaaohjeiden laadinta sekä työturvallisuussäädösten osaaminen olivat kaikki tyydyttävällä (3) tasolla.

Viidentenä kysyttiin toimihenkilöiden luonnonhoidon osaamista. Metsä- ja luonnonsuojelulakikohteet osattiin toiminnanjohtajien mielestä tunnistaa hyvin (4). Myös sertifiointikriteerit ja vesien suojelu olivat hyvin (4) hallussa. Metsähuojon tunnistaminen osattiin tyydyttävästi (3).

Kuudes ja tämä osion viimeinen kysymys koski metsäsuunnittelua ja metsänhoitoa. Metsätaloussuunnittelu ja metsänarviointi saivat yleisarvosanan hyvä (4). Suunnitteluun ja arviointiin liittyvät toimisto- ja maastotyöt osattiin

molemmat tyydyttävästi (3). Uudet metsänhoidon perusteet taidettiin myös tyydyttävästi (3). Kemeratukien määrittämisperusteet osattiin erittäin hyvin (5).

3.5 Miten suuri on toimihenkilöiden lisäkoulutuksen tarve eri ”koulukunnissa”?

Lomakkeen kahdeksannessa osiossa selvitettiin metsätoimihenkilöiden lisäkoulutuksen tarvetta aikaisempaan koulutukseen verraten. Asteikkona käytettiin 1 - 5, jossa 5 = erittäin suuri, 4 = suuri, 3 = melko suuri, 2 = vähäinen ja 1 = erittäin vähäinen.

Metsätalousinsinööri Amk-koulutuksen käyneiden lisäkoulutuksen tarvetta pidettiin toiminnanjohtajien mielestä vähäisenä (2). Metsätalousinsinööreillä lisäkoulutusta tarvitaan melko paljon (3) ja metsäteknikoilla paljon (4)

Lopuksi toiminnanjohtajille annettiin vielä vapaa sana metsätoimihenkilöiden lisäkoulutuksen tarpeesta. Suurimpana yksittäisenä lisäkoulutusta vaativana osaamisalueena pidettiin tietoteknisiä taitoja, joissa lisäkoulutuksen tarvetta syntyy nopean teknisen kehityksen myötä. Joillakin yhdistyksillä lisäkoulutuksen tarve kohdistuu toimihenkilöittäiseen erikoisosaamiseen.

3.6 Miten yhdistyksenne toimistonhoitajat hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Lomakkeen yhdeksännessä osiossa selvitettiin metsänhoitoyhdistysten toimistonhoitajien koulutustarpeita. Kysymyksistä osa oli samoja, kuin metsätoimihenkilöiden osiossa johtuen siitä, että joissakin yhdistyksissä myös toimistonhoitajilla on metsäalan koulutus ja heidän toimenkuvaansa kuuluu siis myös metsätoimihenkilöiden tehtäviä. Vastaukset pyydettiin vain niihin kysymyksiin, joita kunkin yhdistyksen toimistonhoitajat tekevät.

Asteikkona käytettiin 1 - 5, jossa 5 = erittäin hyvin, 4 = hyvin, 3 = tyydyttävästi, 2 = huonosti ja 1 = ei ollenkaan/ en osaa sanoa

Ensimmäinen kysymys käsitteli toimistonhoitajien viestinnällisiä taitoja. Toiminnanjohtajat olivat sitä mieltä, että kielitaito niin kotimaisissa, kuin ulkomaisissa kielissä on tyydyttävällä (3) tasolla. Yhdistysten palveluiden markkinointi ja muut ihmissuhdetaidot osataan hyvin (4)

Toinen kysymys koski tietotekniikkaa. Toimistonhoitajat hallitsevat Silva-ohjelmistot, tekstinkäsittelyohjelmat ja sähköpostin käytön keskimäärin hyvin (4). Taulukkolaskentaohjelmat, internetin käyttö, tietoturvallisuusosaaminen ja laitehallinta olivat toiminnanjohtajien mukaan tyydyttävällä (3) tasolla.

Kolmannessa kysymyksessä selvitettiin talousosaamista ja verotuksen hallintaa. Metsuri- ja urakoitsijatilien teko osattiin melkein kaikissa tapauksissa erittäin hyvin (5). Veroneuvonta ja kemeraosaaminen oli hyvällä (4) tasolla. Sukupolven vaihdokset, metsätilojen välitys sekä tila-arviot osattiin tyydyttävästi (3).

Neljäs kysymys koski työturvallisuutta. Ensiaputaidot osattiin keskimäärin hyvin (4) ja ergonomia oli tyydyttävällä (3) tasolla.

Viimeiset kaksi kysymystä käsittelivät luonnonhoitoa sekä metsänhoitoa ja metsätaloussuunnittelua. Näissä kysymyksissä valtaosa vastauksista oli ”ei ollenkaan” tai ”en osaa sanoa” (1), johtuen siitä, että kohderyhmään kuuluneet toimistonhoitajat eivät ole työssään tekemisissä näiden asioiden kanssa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta.

Lopuksi toiminnanjohtajilla oli jälleen vapaa sana toimistonhoitajien koulutustarpeista. Myös tässä ryhmässä lisäkoulutusta uskottiin tarvittavan lähinnä tietotekniikassa.

3.7 Miten yhdistyksenne koneurakoitsijat hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Haastattelulomakkeen kymmenes osio käsitteli metsänhoitoyhdistysten käyttämien koneurakoitsijoiden koulutustarpeita. Ryhmään kuuluivat metsäkoneurakoitsijat sekä kaivinkoneurakoitsijat.

Asteikkona käytettiin 1 – 5, jossa 5 = erittäin hyvin, 4 = hyvin, 3 = tyydyttävästi, 2 = huonosti ja 1 = ei ollenkaan/ en osaa sanoa

Ensimmäinen kysymys koski tietotekniikkaa. Silva-ohjelmistoja koneurakoitsijat eivät juuri käyttäneet, siispä valtaosa vastauksista oli ”ei ollenkaan”/ ”en osaa sanoa” (1). Myös Tekstinkäsittely- ja taulukkolaskentaohjelmissa valtaosa vastauksista oli ”en osaa sanoa” (1). Internet ja tiedonsiirto hallittiin toiminnanjohtajien mielestä keskimäärin tyydyttävästi (3) ja sähköposti jopa hyvin (4).

Toinen kysymys koski talousosaamista. Ainoa kysytty asia oli yritystoiminta, joka kaikkien toiminnanjohtajien mukaan oli tyydyttävällä (3) tasolla.

Kolmanneksi kysyttiin työturvallisuutta. Toiminnanjohtajien mukaan koneyrittäjien ensiaputaidot ja ergonomia olivat tyydyttävällä (3) tasolla. Turvavarusteiden käyttö ja turvallinen työtekniikka osattiin hyvin (4).

Neljäs kysymys koski luonnonhoitoa. Metsälakikohteet tunnistettiin hyvin (4) ja luonnonsuojelulakikohteet tyydyttävästi (3). Sertifiointi ja vesien suojelu taidettiin hyvin (4).

Lopuksi toiminnanjohtajat saivat vastata vapaasti myös koneurakoitsijoiden lisäkoulutuksen tarpeeseen. Tietoteknisessä osaamisessa ja osaamisen tarpeessa on isoja eroja yrittäjien kesken. Pääsääntöisesti lisäkoulutusta tietotekniikassa kuitenkin on myös koneyrittäjien ryhmässä. Yritysosaaamisessa on myös suuria

henkilökohtaisia eroja, mutta keskimäärin tyydyttävästi on pärjätty.

Laatujärjestelmissä katsotaan olevan tulevaisuudessa lisäkoulutuksen tarvetta.

3.8 Miten yhdistyksenne metsurit hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Haastattelulomakkeen 11 osio koski yhdistysten palveluksessa olevien metsurien osaamista. Yrittäjä- ja työsuhdemetsurit käsiteltiin yhdessä. Asteikkona käytettiin 1 – 5, jossa 5 = erittäin hyvin, 4 = hyvin, 3 = tyydyttävästi, 2 = huonosti ja 1 = ei ollenkaan/ en osaa sanoa

Ensimmäisenä toiminnanjohtajilta kysyttiin metsureiden tietoteknistä osaamista. Myös metsurien ryhmässä Silva- ohjelmistot sekä taulukkolaskenta- ja tekstinkäsittelyohjelmat olivat vähällä käytöllä tai sitten niiden käytöstä ei toiminnanjohtajilla ollut tietoa (1). Internet ja tiedonsiirto hallittiin tyydyttävästi (3) ja sähköposti hyvin (4).

Toisessa kysymyksessä käsiteltiin talousosaamista yritystoiminnan osalta. Toiminnanjohtajien tulkinnan mukaan yrittäjämetsureiden yritystoiminta osataan joko huonosti (3) tai tyydyttävästi (4).

Kolmas kysymys koski työturvallisuutta. Ensiaputaidot, turvavarusteiden käyttö, turvallinen työtekniikka ja yhteydenpito työnjohtoon hallittiin kaikki hyvin (4).

Neljänneksi kysyttiin vielä metsureiden luonnonhoito-osaamista.

Metsälakikohteet tunnetaan hyvin (4). Luonnonsuojelulakikohteet ja sertifiointi ovat tyydyttävällä (3) osaamistasolla.

Haastattelun viimeisessä kohdassa annettiin toiminnanjohtajille tilaisuus sanoa vapaa mielipiteensä myös metsureiden koulutustarpeiden osalta. Luontoasioissa todettiin koulutuksen ja sanoman menneen perille. Ensiaputaidot ovat säännönmukaisella tasolla. Myös metsureiden keskuudessa on yritystoiminnan

osaamisessa suurta kirjoa. Laatu järjestelmissä nähdään lisäkoulutuksen tarvetta tulevaisuudessa myös yrittäjämetsureiden osalta.

4 TULOSTEN TARKASTELU

4.1 Tutkimuksen luotettavuus

Haastatteluja tehtiin yhteensä kahdeksan, joista seitsemän puhelimitse ja yksi henkilökohtaisessa tapaamisessa. Suurin osa puhelinhaastatteluista tapahtui siten, että lomake lähetettiin haastateltavalle toiminnanjohtajalle sähköpostilla etukäteen tutustuttavaksi. Haastattelujen sujuvuutta paransi myös se, kun molemmilla osapuolilla oli oma lomakkeensa luettavana. Yhteensä Pirkanmaan alueella toimii 13 metsänhoitoyhdistystä. Vastausprosentti oli siis n. 62 %.

Haastateltavien määrä oli melko pieni, mutta tutkimustuloksia voitaneen silti pitää melko luotettavina, koska jokainen haastateltu harkitsi vastauksiaan ainakin tärkeinä pitämiensä asioiden kohdalta. Tutkimuksen kattavuus oli myös tyydyttävä, sillä haastatelluista valtaosa oli Pirkanmaan henkilöstöltään suurimpien yhdistysten toiminnanjohtajia. Harkituimmat vastaukset tulivat selkeästi metsätoimihenkilöitä ja toimistonhoitajia koskeviin kysymyksiin. Metsureita ja koneurakoitsijoita toiminnanjohtajien oli vaikeampi arvioida.

Tutkimuksen epäluotettavimpana osiona voidaan pitää iän vaikutusta osaamistarpeisiin koskeneita kysymyksiä. Varsinkin suljettujen kysymysten osuus koettiin vaikeasti vastattavaksi monen toiminnanjohtajan osalta. Avoimia vastauksia kertyi sen sijaan hyvin.

4.2 Yhteenveto vastauksista

4.2.1 Iän vaikutus osaamistarpeeseen eri henkilöstöryhmissä

Monen toiminnanjohtajan oli vaikea arvioida työntekijöiden iän vaikutusta osaamistarpeisiin. Osion suljettuihin kysymyksiin jätti kokonaan vastaamatta kaksi haastateltua.

Toiminnanjohtajien mielestä ikäryhmien sisällä voi olla suuria henkilökohtaisia eroavaisuuksia eri osaamisalueilla; Joku saattaa olla innokas itseopiskelija ja pysyy ammatissaan ajan tasalla kehittämällä omia työelämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja itsenäisesti opiskelemalla. Toinen taas tyytyy vain välttämättömimpien tietojen ja taitojen ylläpitoon, kunhan arkityöt hoituvat ilman suurempia ongelmia.

Vanhemmilla henkilöillä on koulutusta ja uusinta tietoa korvaamassa monien vuosien tai vuosikymmenten työkokemus. Ongelmaksi tässä saattaa kuitenkin muodostua urautuminen ja haluttomuus totuttujen ja hyväksi havaittujen tapojen ja asioiden muuttamiseen. Nuorilla ongelmana on koulutuksen sijaan kokemuksen puute. Koulusta saa vankan perustietämyksen alasta, mutta käytännön osaaminen opetellaan usein vasta työelämässä. Nuoria pidetään kuitenkin toiminnanjohtajien mielestä yleensä avoimempina ja nopeampina omaksumaan uutta tietoa ja uusia työtapoja.

Haastatteluista saatujen vastausten perusteella toimihenkilötasolla ikä vaikuttaa osaamistarpeeseen kuitenkin eniten vanhimmissa ikäluokissa eli 40–50- ja 50–65-vuotiaat. Näiden ikäryhmien kysymyksiin kertyi myös eniten vastauksia. 20–30-vuotiaiden ikäryhmässä nousi ehkä yllättäen tietotekniikka suurimmaksi kompastuskiveksi. Kohderyhmä on kuitenkin niin pieni, että tulos ei anna kovin luotettavaa kuvaa.

Toimistonhoitajien suurin ikäryhmä olivat 50–65-vuotiaat. Tässäkin ryhmässä korostui lähinnä tietoteknisen osaamisen puute. Muissa ikäryhmissä vastauksia kertyi niin vähän, että luotettavaa arviota iän vaikutuksesta osaamistarpeeseen ei voi antaa.

Metsurien ja koneurakoitsijoiden kaikissa ikäryhmissä, lukuun ottamatta nuorinta ryhmää, jossa vastauksia oli vain yksi, korostuivat osaamistarpeet metsän- ja luonnonhoidossa sekä työturvallisuudessa.

4.2.2 Toiminnanjohtajien näkemys toimihenkilöiden osaamisesta

Yhdistysten metsätoimihenkilöiden osaaminen on kaikilla osaamisalueilla pääsääntöisesti vähintään tyydyttävällä tasolla. Ainoina poikkeuksina olivat laitehallinta ja tietoturvallisuus tietoteknistä osaamista käsitelleessä osiossa, jotka toiminnanjohtajien mielestä osataan keskimäärin huonosti.

Yleensä ottaen tutkimustuloksista voidaan todeta, että toimihenkilöt osaavat toimialueeseensa kuuluvat työt vähintäänkin tyydyttävästi ja usein jopa hyvin tai erittäin hyvin.

Toimihenkilöiden koulutustaustalla näyttäisi olevan myös jonkin verran vaikutusta lisäkoulutuksen tarpeeseen. Metsäteknikoiden koulutustarve oli pääosin suuri, metsätalousinsinöörien melko suuri ja Amk-metsätalousinsinöörien vähäinen.

4.2.3 Toiminnanjohtajien näkemys toimistonhoitajien osaamisesta

Toimistonhoitajien kohdalla ei tutkimuksessa löytynyt yhtäkään huonoksi arvioitua osaamisaluetta. Keskiarvoksi toimistonhoitajien osaamiselle muodostuikin hyvä.

Kysymyksiä esitettiin myös joistakin metsäalan koulutusta vaativista työtehtävistä, johtuen siitä, että joidenkin yhdistysten toimistonhoitajat hoitavat myös näitä tehtäviä. Valtaosa näihin kysymyksiin annetuista vastauksista oli kuitenkin ”en osaa sanoa” eli ko. tehtävät eivät kuuluneet kovin monen toimistonhoitajan rutiineihin.

4.2.4 Toiminnanjohtajien näkemys koneurakoitsijoiden ja metsurien osaamisesta

Toiminnanjohtajien näkemykset koneurakoitsijoiden ja metsurien osaamisesta olivat niin samankaltaiset, että nämä ryhmät voidaan tässä tapauksessa käsitellä yhdessä.

Koneurakoitsijoiden ja metsurien tietotekninen osaaminen koettiin osittain vaikeaksi arvioida, koska tietotekniikan käytössä ja käytön tarpeessa työssä on isoja henkilökohtaisia eroja. Ne tietotekniset taidot, joita ryhmiin kuuluvat henkilöt työssään tarvitsevat, osattiin kuitenkin tyydyttävästi tai hyvin molemmissa ryhmissä.

Muu osaaminen oli myös pääsääntöisesti tyydyttävää tai hyvää.

Tulevaisuudessa lisäkoulutusta tarvittaneen laatuajajestelmässä ainakin koneurakoitsijoiden ja yrittäjämetsurien osalta. Yritystoiminnassa on toiminnanjohtajien mielestä suurta kirjoa eli voitaneen päätellä, että myös tällä saralla on lisäkoulutuksen tarvetta.

4.3 Johtopäätökset koulutustarpeista

Haastatteluja tehtäessä kävi usein ilmi, että osaamistarpeita on vaikea arvioida ryhmissä. Kaikkein vaikeimmaksi osoittautui arviointi ikäryhmittäin varsinkin toimihenkilötasolla, sillä osaaminen vaihtelee suuresti henkilökohtaisesti toimihenkilöiden välillä iästä ja koulutustaustasta riippumatta.

Koulutustarpeita epäilemättä on jonkin verran kaikissa tutkituissa henkilöstöryhmissä ja osaamisalueissa. Ongelmana on kuitenkin löytää näistä ryhmistä oikeasti koulutusta tarvitsevat henkilöt ja saada heidät lähtemään koulutukseen. Tämä vaatii esimiehen kannustusta tai selvää vaikutusta työasemaan tai palkkaan.

Joissakin yhdistyksissä ollaan toimihenkilöiden osaamista ja toimenkuvaa suuntaamassa erikoisosaamisalueille. Tällöin yhdistyksen alueneuvojat hoitavat omalla alueellaan vain perustavanlaatuisen metsäneuvonnan ja tämän lisäksi erikoistuvat johonkin hieman syvempää osaamista vaativaan työtehtävään, kuten ojituksiin tai metsäteihin. Näihin erikoisosaamisalueisiin liittyviä töitä he hoitavat koko yhdistyksen alueella. Tällainen työnjako onnistunee parhaiten keskikokoissa, yhden tai kahden kunnan alueella toimivissa yhdistyksissä.

Mikäli kuvattu erikoistuminen tulee yleistymään, saattaa se synnyttää osaltaan tarvetta erikoistavaan lisäkoulutukseen. Metsänhoitoyhdistykset ovat kuitenkin usein taloudellisesti melko vähäisin resurssein toimivia yhteisöjä, jolloin koulutus pyritään hoitamaan mahdollisimman pitkälle omatoimisesti.

Metsänhoitoyhdistysten toimistonhoitajien lisäkoulutustarpeet näyttäisivät olevan melko vähäisiä. Heidän työnkuvansa on myös yleensä sen luonteista, että tarvittavaa lisäkoulutusta ei välttämättä tarvitse hakea metsätalouteen keskittyvistä oppilaitoksista.

Metsurien ja koneurakoitsijoiden koulutustarpeet ovat myös melko vähäiset. Perusasiat ovat hyvin hallussa ja luontoasioissakin koulutus on mennyt perille. Useampi haastateltu toiminnanjohtaja totesi kuitenkin laatujärjestelmien olevan yrittäjämetsureiden ja koneurakoitsijoiden kohdalla osaamisalue, jossa tulevaisuudessa tullaan lisäkoulutusta tarvitsemaan. Myöskään yrittäjyydessä lisäoppi ei olisi ainakaan pahitteeksi.

Kaikille henkilöstöryhmille pidettiin myös suotavana tietoteknistä lisäkoulutusta, niin metsäalan ohjelmistojen, kuin yleisten tietotekniikkaan liittyvien taitojen saralla.

Metsänhoitoyhdistykset ovat yleensä ottaen metsätoimihenkilötasolla vaativia sekä monipuolisia työtehtäviä tarjoavia työpaikkoja. Alueneuvojan töitä useamman vuoden hoitanut toimihenkilö kehittyy työssään väkisinkin metsäalan todelliseksi moniosaajaksi ja ammattilaiseksi. Kokeneemmat kollegat opastavat tavanmukaisesti uudet ja kokemattomat työntekijät eri työtehtäviin ja talon tavoille. Tällainen koulutus ja työssäoppiminen yhdistettynä koulusta saatuihin perusopintoihin on toimivaa ja tehokasta.

Metsätalous on kuitenkin myös muuttuva, kehittyvä ja yhä enemmän teknistyvä työsektori, joten lisäkoulutusta tarvitaan varmasti tulevaisuudessa. Erikoisosaamista ja sitä myöten myös lisäkoulutusta vaaditaan tulevaisuudessa todennäköisesti teknisten ja tieteellisten kehittymisen, mutta myös metsänomistajien arvojen ja asenteiden muuttuessa.

LÄHTEET

Järvenpää, Reivo, Metsänhoitoyhdistykset ja metsänomistajien liitot. Tapion Taskukirja.
Kustannusosakeyhtiö Metsälehti, Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä 2002, s. 112–115

Metsänhoitoyhdistys. [www-sivu]. [viitattu 3.4.2007] Saatavissa:

http://www.mhy.fi/mhy/puukauppa/fi_FI/index

Metsänhoitoyhdistys.[www-sivu]. [viitattu 3.4.2007] Saatavissa:

http://www.mhy.fi/mhy/metsanhoito/fi_FI/index/

Metsänhoitoyhdistys. [www-sivu]. [viitattu 3.4.2007] Saatavissa:

http://www.mhy.fi/mhy/metsanomistajanasiolla/fi_FI/metsanhoitomaksu/

Metsänomistajien liitto. [www-sivu]. [viitattu 3.4.2007] Saatavissa:

<http://www.liitto.mhy.fi/>

HAASTATTELULOMAKE PIRKANMAAN ALUEEN METSÄNHOITOYHDISTYSTEN TOIMINNANJOHTAJILLE

Mhy:n nimi: _____

1. Toimihenkilöiden määrä yhdistyksessänne(mukaan lukien toiminnanjohtaja): ____

2. Toimistohenkilöstön määrä yhdistyksessänne: ____

3. Metsurien määrä yhdistyksessänne: Yrittäjät: ____

Työsuuhdemetsurit: ____

4. Koneurakoitsijoiden määrä yhdistyksessänne: ____

5. Yhdistykseenne työntekijöiden ikärakenne eri toimihenkilöryhmissä:

Ikäluokka	Toimihenkilöt	Toimistohenkilöstö	Metsurit	Urakoitsijat
20 – 30				
30 – 40				
40 – 50				
50 – 65				

6. Vaikuttaako työntekijöiden ikä osaamistarpeeseen seuraavilla osaamisalueilla?

Asteikko 1 - 5

5 = erittäin paljon

4 = paljon

3 = vähän

2 = erittäin vähän

1 = ei ollenkaan

6.1 Toimihenkilöt

Ikäryhmä 20–30

5 4 3 2 1

Viestintä

--	--	--	--	--

Tietotekniikka

--	--	--	--	--

Verotus

--	--	--	--	--

Taloulosaaminen

--	--	--	--	--

Työturvallisuus

--	--	--	--	--

Luonnonhoito

--	--	--	--	--

Metsänhoito

--	--	--	--	--

Kiinteistöväälitys

--	--	--	--	--

Laatujärjestelmät

--	--	--	--	--

6.2 Toimihenkilöt

Ikäryhmä 30–40

5 4 3 2 1

Viestintä

--	--	--	--	--

Tietotekniikka

--	--	--	--	--

Verotus

--	--	--	--	--

Taloulosaaminen

--	--	--	--	--

Työturvallisuus

--	--	--	--	--

Luonnonhoito

--	--	--	--	--

Metsänhoito

--	--	--	--	--

Kiinteistöväälitys

--	--	--	--	--

Laatujärjestelmät

--	--	--	--	--

**6.3 Toimihenkilöt
Ikäryhmä 40–50**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Kiinteistöväälitys					
Laatujärjestelmät					

**6.4 Toimihenkilöt
Ikäryhmä 50–65**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Kiinteistöväälitys					
Laatujärjestelmät					

**6.5 Toimistohenkilöstö
Ikäryhmä 20–30**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Kiinteistöväälitys					
Laatujärjestelmät					

**6.6 Toimistohenkilöstö
Ikäryhmä 30–40**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Kiinteistöväälitys					
Laatujärjestelmät					

**6.7 Toimistohenkilöstö
Ikäryhmä 40–50**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Kiinteistöväilytys					
Laatujärjestelmät					

**6.8 Toimistohenkilöstö
Ikäryhmä 50–65**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Kiinteistöväilytys					
Laatujärjestelmät					

**6.9 Metsurit ja koneurakoitsijat
Ikäryhmä 20–30**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Laatujärjestelmät					

**6.10 Metsurit ja koneurakoitsijat
Ikäryhmä 30–40**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Laatujärjestelmät					

**6.11 Metsurit ja koneurakoitsijat
Ikäryhmä 40–50**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Laatujärjestelmät					

**6.12 Metsurit ja koneurakoitsijat
Ikäryhmä 50–65**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Laatujärjestelmät					

6.13 Vapaa sana eri ikäryhmien osaamistarpeista:

---

7. Miten yhdistyksenne toimihenkilöt hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Asteikko 1 - 5   5 = erittäin hyvin   4 = hyvin
                                  3 = tyydyttävästi   2 = huonosti
                                  1 = ei ollenkaan

7.1 Viestintä

Kielitaito (kotimaiset)	5	4	3	2	1
Kielitaito (ulkomaiset)	5	4	3	2	1
Mhy:n palveluiden markkinointi	5	4	3	2	1
Sosiaaliset taidot	5	4	3	2	1

7.2 Tietotekniikka

Silva ohjelmisto	5	4	3	2	1
Tekstinkäsittelyohjelmat	5	4	3	2	1
Taulukkolaskentaohjelmat	5	4	3	2	1
Internet	5	4	3	2	1
Sähköposti	5	4	3	2	1
Tietoturvallisuus	5	4	3	2	1
Laitehallinta	5	4	3	2	1

7.3 Talousosaaminen ja verotus

Veroneuvonta	5	4	3	2	1
Sukupolven vaihdokset	5	4	3	2	1
Kemera- osaaminen	5	4	3	2	1
Metsätilojen osto/myynti	5	4	3	2	1
Tila-arvio	5	4	3	2	1
Metsuri- ja urakoitsijatilien teko	5	4	3	2	1
Laskutus	5	4	3	2	1

7.4 Työturvallisuus

Ensiaputaidot	5	4	3	2	1
Ergonomia (toimisto ja maasto)	5	4	3	2	1
Työmaaohjeiden laadinta	5	4	3	2	1
Työturvallisuussäädösten osaaminen	5	4	3	2	1

9. Miten yhdistyksenne toimistonhoitajat hallitsevat seuraavat osaamisalueet?**Vastaukset vain oleellisiksi katsottuihin kohtiin.**

Asteikko 1 - 5   5 = erittäin hyvin   4 = hyvin
                                  3 = tyydyttävästi   2 = huonosti
                                  1 = ei ollenkaan

9.1 Viestintä

Kielitaito (kotimaiset)	5	4	3	2	1
Kielitaito (ulkomaiset)	5	4	3	2	1
Mhy:n palveluiden markkinointi	5	4	3	2	1
Sosiaaliset taidot	5	4	3	2	1

9.2 Tietotekniikka

Silva ohjelmisto	5	4	3	2	1
Tekstinkäsittelyohjelmat	5	4	3	2	1
Taulukkolaskentaohjelmat	5	4	3	2	1
Internet	5	4	3	2	1
Sähköposti	5	4	3	2	1
Tietoturvallisuus	5	4	3	2	1
Laitehallinta	5	4	3	2	1

9.3 Talousosaaminen ja verotus

Veroneuvonta	5	4	3	2	1
Sukupolven vaihdokset	5	4	3	2	1
Kemera- osaaminen	5	4	3	2	1
Metsätilojen osto/myynti	5	4	3	2	1
Tila-arvio	5	4	3	2	1
Metsuri- ja urakoitsijatilien teko	5	4	3	2	1
Laskutus	5	4	3	2	1

9.4 Työturvallisuus

Ensiaputaidot	5	4	3	2	1
Ergonomia (toimisto ja maasto)	5	4	3	2	1

10. Miten yhdistyksenne koneurakoitsijat hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Asteikko 1 - 5   5 = erittäin hyvin   4 = hyvin
                                  3 = tyydyttävästi   2 = huonosti
                                  1 = ei ollenkaan

10.1 Tietotekniikka

Silva ohjelmisto	5	4	3	2	1
Tekstinkäsittelyohjelmat	5	4	3	2	1
Taulukkolaskentaohjelmat	5	4	3	2	1
Internet ja tiedonsiirto	5	4	3	2	1
Sähköposti	5	4	3	2	1

10.2 Talousosaaminen ja verotus

Yritystoiminta	5	4	3	2	1
----------------	---	---	---	---	---

10.3 Työturvallisuus

Ensiaputaidot	5	4	3	2	1
Ergonomia (toimisto ja maasto)	5	4	3	2	1
Turvavarusteiden käyttö	5	4	3	2	1
Turvallinen työtekniikka	5	4	3	2	1

10.4 Luonnonhoito

Metsälakikohteiden tunnistaminen	5	4	3	2	1
Luonnonsuojelulakikohteiden					
Tunnistaminen	5	4	3	2	1
Sertifiointi	5	4	3	2	1
Vesien suojelu	5	4	3	2	1

10.5 Vapaa sana koneurakoitsijoiden osaamistarpeista

---

11. Miten yhdistyksenne metsurit hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Asteikko 1 - 5   5 = erittäin hyvin   4 = hyvin
                                  3 = tyydyttävästi   2 = huonosti
                                  1 = ei ollenkaan

11.1 Tietotekniikka

Silva ohjelmisto	5	4	3	2	1
Tekstinkäsittelyohjelmat	5	4	3	2	1
Taulukkolaskentaohjelmat	5	4	3	2	1
Internet ja tiedonsiirto	5	4	3	2	1
Sähköposti	5	4	3	2	1

11.2 Talousosaaminen ja verotus

Yritystoiminta	5	4	3	2	1
----------------	---	---	---	---	---

11.3 Työturvallisuus

Ensiaputaidot	5	4	3	2	1
Turvavarusteiden käyttö	5	4	3	2	1
Turvallinen työtekniikka	5	4	3	2	1
Yhteydenpito työnjohtoon	5	4	3	2	1

11.4 Luonnonhoito

Metsälakikohteiden tunnistaminen	5	4	3	2	1
Luonnonsuojelulakikohteiden					
Tunnistaminen	5	4	3	2	1
Sertifiointi	5	4	3	2	1

11.5 Vapaa sana metsureiden osaamistarpeista

HAASTATTELULOMAKE PIRKANMAAN ALUEEN METSÄNHOITOYHDISTYSTEN TOIMINNANJOHTAJILLE – VASTAUKSET

Kaikki vastanneet yhteensä

1. Toimihenkilöiden määrä yhdistyksessänne(mukaan lukien toiminnanjohtaja): 48

2. Toimistohenkilöstön määrä yhdistyksessänne: 8

3. Metsurien määrä yhdistyksessänne: Yrittäjät: 35

Työsuhdemetsurit: 34

4. Koneurakoitsijoiden määrä yhdistyksessänne: n. 53

5. Yhdistyksenne työntekijöiden ikärakenne eri toimihenkilöryhmissä:

Ikäluokka	Toimihenkilöt	Toimistohenkilöstö	Metsurit	Urakoitsijat
20–30	2		3	
30–40	17	1	20	10
40–50	18	1	28	20
50–65	11	6	31	24

6. Vaikuttaako työntekijöiden ikä osaamistarpeeseen seuraavilla osaamisalueilla?

Asteikko 1 - 5

5 = erittäin paljon

4 = paljon

3 = vähän

2 = erittäin vähän

1 = ei ollenkaan

6.1 Toimihenkilöt

Ikäryhmä 20–30

	5	4	3	2	1
Viestintä		1	1		
Tietotekniikka		2			
Verotus			2		
Taloulosaaminen		1	1		
Työturvallisuus		1	1		
Luonnonhoito		2			
Metsänhoito	1		1		
Kiinteistöväälitys			2		
Laatujärjestelmät		1	1		

6.2 Toimihenkilöt

Ikäryhmä 30–40

	5	4	3	2	1
Viestintä			1	1	
Tietotekniikka				2	
Verotus			1	1	
Taloulosaaminen		1		1	
Työturvallisuus			1	1	
Luonnonhoito				2	
Metsänhoito				2	
Kiinteistöväälitys		1		1	
Laatujärjestelmät			1	1	

**6.3 Toimihenkilöt
Ikäryhmä 40–50**

	5	4	3	2	1
Viestintä		2	1	2	
Tietotekniikka		3	2		
Verotus		1	4		
Talousosaaminen	1	2	1	1	
Työturvallisuus		3	2		
Luonnonhoito		2	3		
Metsänhoito	1	1	1	1	1
Kiinteistöväälitys		3	2		
Laatujärjestelmät		3	1	1	

**6.4 Toimihenkilöt
Ikäryhmä 50–65**

	5	4	3	2	1
Viestintä		2	2		
Tietotekniikka		3	1		
Verotus		1	2	1	
Talousosaaminen		2		2	
Työturvallisuus		1	2	1	
Luonnonhoito			4		
Metsänhoito		3		1	
Kiinteistöväälitys		1	1	1	1
Laatujärjestelmät		1	2	1	

**6.5 Toimistohenkilöstö
Ikäryhmä 20–30**

	5	4	3	2	1
Viestintä					
Tietotekniikka					
Verotus					
Talousosaaminen					
Työturvallisuus					
Luonnonhoito					
Metsänhoito					
Kiinteistöväälitys					
Laatujärjestelmät					

**6.6 Toimistohenkilöstö
Ikäryhmä 30–40**

	5	4	3	2	1
Viestintä			1		
Tietotekniikka		1			
Verotus			1		
Talousosaaminen		1			
Työturvallisuus			1		
Luonnonhoito			1		
Metsänhoito			1		
Kiinteistöväälitys			1		
Laatujärjestelmät		1			

**6.7 Toimistohenkilöstö
Ikäryhmä 40–50**

	5	4	3	2	1
Viestintä		1			
Tietotekniikka		1			
Verotus		1			
Talousosaaminen	1				
Työturvallisuus		1			
Luonnonhoito			1		
Metsänhoito			1		
Kiinteistöväilytys		1			
Laatujärjestelmät		1			

**6.8 Toimistohenkilöstö
Ikäryhmä 50–65**

	5	4	3	2	1
Viestintä		1	2	1	
Tietotekniikka	2	2			
Verotus		1	1	2	
Talousosaaminen		1	2	1	
Työturvallisuus		1	1	2	
Luonnonhoito		1		1	2
Metsänhoito		1		1	2
Kiinteistöväilytys		1		2	1
Laatujärjestelmät		2	1	1	

**6.9 Metsurit ja koneurakoitsijat
Ikäryhmä 20–30**

	5	4	3	2	1
Viestintä			1		
Tietotekniikka		1			
Verotus			1		
Talousosaaminen			1		
Työturvallisuus			1		
Luonnonhoito		1			
Metsänhoito			1		
Laatujärjestelmät			1		

**6.10 Metsurit ja koneurakoitsijat
Ikäryhmä 30–40**

	5	4	3	2	1
Viestintä		2	2	1	
Tietotekniikka		2	3		
Verotus		1	4		
Talousosaaminen		1	4		
Työturvallisuus		3	1	1	
Luonnonhoito		3	1	1	
Metsänhoito		3	2		
Laatujärjestelmät	1		3	1	

**6.11 Metsurit ja koneurakoitsijat
Ikäryhmä 40–50**

	5	4	3	2	1
Viestintä			3	2	
Tietotekniikka		3	2		
Verotus		1	3	1	
Talousosaaminen	1	1	2	1	
Työturvallisuus		2	2	1	
Luonnonhoito		3	2		
Metsänhoito	1	2	2		
Laatujärjestelmät	1	1	2	1	

**6.12 Metsurit ja koneurakoitsijat
Ikäryhmä 50–65**

	5	4	3	2	1
Viestintä			4	1	
Tietotekniikka			2	3	
Verotus		1	3		1
Talousosaaminen		1	3		1
Työturvallisuus	1	2	2		
Luonnonhoito		3	1	1	
Metsänhoito	1	3	1		
Laatujärjestelmät	1		2	2	

6.13 Vapaa sana eri ikäryhmien osaamistarpeista:

- **Koulutusta pyritään panostamaan nuoriin**
- **Koulutus ei aina takaa osaamista, varsinkaan suorittavalla puolella**
- **Nuorille tietotekniikka on helpommin omaksuttavaa. Urautumisen uhkaa vanhempia**
- **Teknisten muutosten hallitseminen on iäkkäämmille hankalampaa**
- **Nuoremmilla kokemuksen puute on ongelma, ei niinkään koulutuksen tarve**
- **Varsinkin metsurien kohdalla ikääntyminen on ongelma**
- **Eri ikäryhmissä on suuria henkilökohtaisia eroja osaamisessa kaikissa työntekijäryhmissä**
- **Nuorilla tekniikka ja uusi tieto vahvuus, vanhemmilla kokemus**

7. Miten yhdistyksenne toimihenkilöt hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Asteikko 1 - 5   5 = erittäin hyvin   4 = hyvin
    3 = tyydyttävästi   2 = huonosti
    1 = ei ollenkaan

7.1 Viestintä	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Kielitaito (kotimaiset)	1	2	4	1	
Kielitaito (ulkomaiset)			6	1	1
Mhy:n palveluiden markkinointi		2	6		
Sosiaaliset taidot	1	3	4		

7.2 Tietotekniikka	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Silva ohjelmisto		5	3		
Tekstinkäsittelyohjelmat		4	2	2	
Taulukkolaskentaohjelmat		4	1	3	
Internet	2	1	5		
Sähköposti	2	3	4		
Tietoturvallisuus		1	3	4	1
Laitehallinta		2	2	3	1

7.3 Talousosaaminen ja verotus	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Veroneuvonta		3	5		
Sukupolven vaihdokset		1	4	3	
Kemera- osaaminen	4	3	1		
Metsätilojen osto/myynti		1	5		2
Tila-arvio	1	7			
Metsuri- ja urakoitsijatilien teko	1	4	2		1
Laskutus	2	4	2		

7.4 Työturvallisuus	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Ensiaputaidot		4	4		
Ergonomia (toimisto ja maasto)		4	4		
Työmaaohjeiden laadinta		3	5		
Työturvallisuussäädösten osaaminen		2	4	2	

7.5 Luonnonhoito	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Metsälakikohteiden tunnistaminen	1	6	1		
Luonnonsuojelulakikohteiden					
Tunnistaminen	1	4	3		
Sertifiointikriteerit	1	5	2		
Vesien suojelu		4	4		
Metsätuhojen tunnistaminen		3	4	1	

7.6 Metsäsuunnittelu ja metsänhoito	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Metsäsuunnittelu ja arviointi		5	3		
Maastotyöt		2	4	1	1
Toimistotyöt		3	4		1
Uudet metsänhoidon suositukset		3	5		
Kemeratukien määrittämisperusteet	5	3			

8. Miten suuri on toimihenkilöiden lisäkoulutuksen tarve eri ”koulukunnissa”

Asteikko 1 - 5	5 = erittäin suuri	4 = suuri			
	3 = melko suuri	2 = vähäinen			
	1 = erittäin vähäinen				
	5	4	3	2	1
Metsätalousinsinööri Amk		2		4	
Metsätalousinsinööri		1	5	1	
Metsäteknikko		2	1		

- **Lisäkoulutuksen tarve kohdistuu erikoisosaamiseen toimihenkilöittäin**
- **Tietotekninen lisäkoulutus suotavaa kaikille**
- **Metsätaloussuunnittelussa ja ATK-taidoissa olisi tarvetta lisäkoulutukseen**

9. Miten yhdistyksenne toimistonhoitajat hallitsevat seuraavat osaamisalueet?**Vastaukset vain oleellisiksi katsottuihin kohtiin.**

Asteikko 1 - 5   5 = erittäin hyvin   4 = hyvin
                                  3 = tyydyttävästi   2 = huonosti
                                  1 = ei ollenkaan/eos

9.1 Viestintä	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Kielitaito (kotimaiset)		3	3	1	
Kielitaito (ulkomaiset)		1	3	3	
Mhy:n palveluiden markkinointi	1	5		1	
Sosiaaliset taidot	2	4	1		
9.2 Tietotekniikka	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Silva ohjelmisto	1	3	1	1	1
Tekstinkäsittelyohjelmat	1	5	1		
Taulukkolaskentaohjelmat	1	2	3	1	
Internet	1	2	3	1	
Sähköposti	2	4			
Tietoturvallisuus		2	4	1	
Laitehallinta		2	3	2	
9.3 Talousosaaminen ja verotus	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Veroneuvonta	1	4	1		1
Sukupolven vaihdokset		1	4		2
Kemera- osaaminen		3	1	1	2
Metsätilojen osto/myynti		1	4	1	1
Tila-arvio			3	2	2
Metsuri- ja urakoitsijatilien teko	6	1			
Laskutus	6	1			
9.4 Työturvallisuus	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Ensiaputaidot		3	2		1
Ergonomia (toimisto ja maasto)	1	1	4		

9.5 Luonnonhoito	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Metsälakikohteiden tunnistaminen			1	1	4
Luonnonsuojelulakikohteiden tunnistaminen			1	1	4
Sertifiointi		1	2	1	3
Vesien suojelu				2	4
Metsätuhojen tunnistaminen				2	4

9.6 Metsäsuunnittelu ja Metsänhoito	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Metsäsuunnittelu ja arviointi:					
Maastotyöt				1	5
Toimistotyöt		1	1		4
Metsänhoidon perusteet			2		4
Kemeratukien määrittämisperusteet		2			4

9.7 Vapaa sana toimistonhoitajien osaamistarpeista

- **Yleinen ATK- koulutus toivottavaa kaikille toimihenkilöryhmille**
- **Silva- ohjelmiston käyttötaidojen päivittäminen taloushallinnon osalta**

10. Miten yhdistyksenne koneurakoitsijat hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Asteikko 1 - 5   5 = erittäin hyvin   4 = hyvin
                                  3 = tyydyttävästi   2 = huonosti
                                  1 = ei käytä/ eos

10.1 Tietotekniikka	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Silva ohjelmisto				2	6
Tekstinkäsittelyohjelmat			2	2	4
Taulukkolaskentaohjelmat			3	1	4
Internet ja tiedonsiirto		1	4	2	1
Sähköposti		4	4		
10.2 Talousosaaminen	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Yritystoiminta			8		
10.3 Työturvallisuus	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Ensiaputaidot		3	4		1
Ergonomia (toimisto ja maasto)		3	4		1
Turvavarusteiden käyttö	2	3	2		1
Turvallinen työtekniikka	1	5	1		1
10.4 Luonnonhoito	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Metsälakikohteiden tunnistaminen		4	4		
Luonnonsuojelulakikohteiden					
Tunnistaminen		2	4	2	
Sertifiointi		4	4		
Vesien suojelu	1	3	3	1	

10.5 Vapaa sana koneurakoitsijoiden osaamistarpeista

- Laatujärjestelmissä tulee olemaan koulutustarvetta tulevaisuudessa
- Yritysoosaaminen vaihtelee laidasta laitaan, mutta keskimäärin tyydyttävää
- Tietotekniikan käytössä ja käytön tarpeessa työssä on isoja eroja yrittäjien välillä, mutta pääsääntöisesti lisäkoulutuksen tarvetta on

11. Miten yhdistyksenne metsurit hallitsevat seuraavat osaamisalueet?

Asteikko 1 - 5   5 = erittäin hyvin   4 = hyvin
                                  3 = tyydyttävästi   2 = huonosti
                                  1 = ei ollenkaan/eos

11.1 Tietotekniikka	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Silva ohjelmisto				1	7
Tekstinkäsittelyohjelmat			2		6
Taulukkolaskentaohjelmat			2		6
Internet ja tiedonsiirto		1	3	1	2
Sähköposti		4	1	2	1

11.2 Talousosaaminen	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Yritystoiminta			3	3	1

11.3 Työturvallisuus	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Ensiaputaidot		5	3		
Turvavarusteiden käyttö	1	5	2		
Turvallinen työtekniikka	1	6	1		
Yhteydenpito työnjohtoon	2	5	1		

11.4 Luonnonhoito	<u>5</u>	<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
Metsälakikohteiden tunnistaminen		6	2		
Luonnonsuojelulakikohteiden tunnistaminen			3	3	2
Sertifiointi	1	2	5		

11.5 Vapaa sana metsureiden osaamistarpeista

- Laatujärjestelmissä koulutustarvetta tulevaisuudessa yrittäjämetsurien osalta
- Yritystoiminnassa on suurta kirjoa
- Luontoasioissa koulutus ja sanoma ovat menneet perille
- EA- taidot säännönmukaisella tasolla.